

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 8135
Tarih : 14.07.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NE

13 Temmuz 1930 tarihinde, Zilan Deresi Katliamında yaşamını yitirenleri anma ve yas günü ilan edilmesi hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Hüseyin KAÇMAZ
Şırnak Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tah Komisyon		
Esas Komisyon	İcraîleri	
Tarih :	28 Temmuz 2020	Esas No: 2/3061

TÜRKİYE KAMUNLAR ve KAMUNLAR GENELİ
14 Temmuz 2020
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
14 Temmuz 2020
No: 683485
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Cumhuriyet'in ilanından önce Kürtlerin desteğini almak adına dillendirilmeyen ve politik manevralarla gözlerden kaçırılan "tek millet paradigması" özellikle 1924 Anayasası'ndan sonra açık bir şekilde ifade edilmeye başlanmış ve hatta pratiğe geçirilmiştir. Birçok ulusun yaşadığı böyle bir coğrafyada söz konusu anlayışın asimilasyona ve imhaya yönelik politikaları da beraberinde getirdiği aşîkardır. Başta Kürtler olmak üzere bu coğrafyada yaşayan bütün halkları, sahip oldukları ulusal-kültürel formasyondan koparmaya ve yok etmeye yönelik bu ideolojik perspektif ile bütün unsurlar "tek millet-tek kimlik" potasında eritmeye çalışılmıştır. Diğer etnik unsurların kolektif haklarını yok sayan böyle bir anlayışın, özellikle Kürtler tarafından reddedileceği ortadadır. Nitekim Kürtler önce Şeyh Said İsyanı, devamında ise Ağrı İsyanıyla özgürlük taleplerini net bir şekilde ortaya koymuştur. Kürt Halkının göstermiş olduğu bu direnç karşısında rejimin siyasal elitleri, imha politikasını tereddüt etmeden devreye sokmuştur. Zilan Katliamı, bu politikanın en kapsamlı ve en trajik olanlarından biri ve hatta ilkidir. On binlerce kişi insanlık dışı yöntemlerle katledilmiş; hepsinin mallarına/arazilerine el konulmuş; varlıkları talan edilerek rejimin yerel milislerine devredilmiş; on binlercesi ise tehcire tabi tutulmuştur. Uygulanan vahşetin boyutu insanın tüylerini ürpertecek cinstendir. Siyasal kadroların Kürt Halkına yönelik faşizan ve nefret dolu hissiyatı, katliam boyunca askeri komuta erkini elinde bulunduranların bütün kararlarına ve emirlerine sinmiş vaziyettedir. Öyle ki; (hamile kadınların karınları deşilerek) anne karnında bulunan bebekler bile süngüden geçirilmiştir. Dönemin Cumhuriyet ve Vakit Gazetelerinde çıkan haberler; katliamın bir plan dahilinde nasıl adım adım uygulandığını göstermektedir. Basın, devlet tarafından para-militer güç olarak kullanılmış; Kürt Halkı (adeta insani vasıflarından arındırılmış bir şekilde) aşağılanarak değersizleştirilmeye çalışılmış ve böylece bu halkın ancak böyle bir vahşete layık olduğu algısı kamuoyuna aşîlanmak istenmiştir. Yine Katliamın hemen ertesinde dönemin başbakanı İsmet İnönü'nün 31 Ağustos 1930 tarihli Milliyet gazetesine verdiği demeçte söylemiş olduğu; "Bu ülkede sadece Türk ulusu etnik ve ırksal haklar talep etme hakkına sahiptir. Başka kimsenin böyle bir hakkı yoktur" ifadeleri adım adım katliama giden yolu gözler önüne sermektedir. Katliamın ahlaki ve vicdanî sorumluluğunun yanında Türkiye 1948 Tarihli Soykırım Suçunun Önlenmesine ve Cezalandırılmasına Dair Sözleşme'yi 1950 yılında imzalayarak bu konuda uluslararası sorumluluk altına da girmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 13 Temmuz Zilan Deresi Katliamında yaşamını yitirenleri anma ve yas günü olarak ilan edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

13 TEMMUZ 1930 YILINDA YAŞANAN ZİLAN KATLIAMI'NDA YAŞAMINI YİTİRİMLERİ ANMA VE SÖZ KONUSU GÜNÜN YAS GÜNÜ İLAN EDİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 13 Temmuz Zilan Deresi Katliamında yaşamını yitirenleri anma ve yas günü olarak ilan edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.